

פניני הדר

גליון מס' 57

האזנות והעדות שנאמרו בשיעור הדר היומי בביה"ב "אליהו הנביא" שבזכות רוממה ירושלים
מסכת מנחות ב - כב

מילה טובה...

הוא היה עגלון פשוט אשר עבד קשה לפרנסתו כולם הכירוהו בזכות צבע שערו שהיה אדום במיוחד,

דבר העוור היה זה יום גשום אשת העגלון

התחננה שלא יצא, אך הוא לא שעה לבקשתה ויצא לדרכו, ובהגיעו לעיר

הסמוכה עלה עמו אדם אשר צבע

שערו אדום כמוהו, ובעודם נוסעים

נקלעו למערבולת גשמים עזה, העגלה

התהפכה והם נסחפו בגשם

הזורם, הנוסע נתגלה ללא רוח חיים

וכלם היו בטוחים שהעגלון מת,

ומוטקה העגלון נפלט לכפר גויים

ואנשי הכפר ריחמו עליו השיבו את

רוחו הלבשוהו כמותם גילוהו את

פיאותיו נתנו לו אוכל וצידה ושילחוהו

לנפשו הוא החל להתקדם לכיוון עירו

רגלית, ובהגיעו לפתח עירו נסוג לאחור

מבושה, ממראהו שנראה גלוח ראש

והחליט להתחבאות בבית הקברות עד

הלילה. ולפתע נשמעים קולות של

אנשים רבים מופיעים עם מיטה ומת

בתוכה ומסביבה עומדת אשתו של

העגלון וילדיו וממריים בבכי..הוא

נעמד מאחורי עץ והמתין לבאות.

ההספדים החלו תחילה עלה הגבאי

של ביה"ב וקרא בקול מוטקה!

מוטקה היה מגיע לתפילה יום יום

היה מתפלל בדביקות.. אחריו עלה

שכינו וסיפר שהוצרך סכום גדול

לצורך ניתוח ופנה למוטקה והלה נתן

לו את כל הסכום אף שהיה צריך את

הכסף אחריו עלה אחד מהקהילה

שסיפר איך שהיה מנצל את זמנו

הפנוי לתורה.. ומוטקה שומע זאת

וצחק למה מאף אחד עד היום לא

קיבלתי ממנו מילה טובה? החליט

לגשת לדבר התכסה בצעיף וביקש

לדבר. מוטקה כמה פשוט היית לא

הרגישו שלמדת לא החשיבו את

עזרתך..מיד ניגשו אליו וניעורוהו וראו

שהוא העגלון חי! ושאלם למה צריך

למות בשביל לקבל מילה

טובה..אשריכם מסיימי מסכת זבחים

נאמר לכם מילה טובה

"ארכיב"

השיעור בדר היומי נמסר

ע"י הרב אהרן בן אייבה שליט"א

מידי ערב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,

בביה"ב אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שבזכות רוממה

החתן שלא חתן

מעשה בחתן שהזמין את כל בני ישיבתו לחתונתו ולשם כך הקצה עבורם 100 מקומות והזמין

את ראש הישיבה לסדר קידושין ואכן מועד החתונה הגיע הבהורים באו בהמוניהם ומעט קודם

תחילת מעמד הקידושין הבהיר החתן לראש הישיבה שאביו הורה לו לעשות את החופה בסדר

מסוים אשר שונה מהדרך של ראש הישיבה, אולם הראש ישיבה עמד על דעתו שהוא מסדר את

הקידושין רק בתנאים שהוא רגיל לסדר את הקידושין ואבי החתן עמד על דעתו וכך התפוצץ

הרעיון כאשר כל אחד עומד על שלו החליט הראש ישיבה לעזוב את המקום יחד עם תלמידיו ועד

שהשיגו מסדר קידושין אחר עזבו רבים את האולם וכמות המוזמנים לא מילא יותר מחצי אולם

החתן סירב לשלם את עלות שני האוטובוסים של הבהורים וגם הישיבה סירבה כל אחד וטענתו

שלו מי ישא בעלות האוטובוסים? הווי את דעתכם בנידון לפקס 02-5817174

א) דף ב. **מ"נ"ל**: תשלום עבור קשירת ציצית לא לשמה.

נתבאר במשנה שיש לעשות את המנחות לשמה ואם לא עשה כשר ולא עלה לבעלים לשם חובה.

א"ת: מעשה באדם שקנה 3 טלית קטן וביקש מבחור שיקשור לו את הציציות תמורת תשלום

וכספיים הבחור שאלו בעל הציציות האם קשרת לשם מצות ציצית והלה הגיב בתמיהה לשם

מה? האם יש חובה לשלם לו על קשירה זו שנעשתה שלא לשמה?

ב) דף ג. **מ"נ"ל**: עליית כהן קטן הנראה גדול לדוכן.

נתבאר בגמ' לגבי שוחט אשם לשם פסח אינו נראה כזב כיון שיש כבש בן שנה הנראה בן שנתיים

א"ת: השו"ע (או"ח קכ"ח ל"ד) פסק שכהן קטן אינו יכול לעלות לתורה לבדו מפני כבוד

הציבור ויש לדון האם ישנה הדין בכהן קטן הנראה גדול הרבה יותר מהמשוער?

ג) דף ד: **מ"נ"ל**: אדם שנפטר האם יורשיו חייבים לשלם הוראת קבע.

נתבאר בגמ' לגבי אשה שהביאה חלק מקורבנותיה ומתה האם היורשים חייבים להביא את שאר

הקורבנות שהרי אין קורבן המועיל לאחר מיתה.

א"ת: אדם שחתם הוראת קבע למוסד מסוים ונפטר באמצע השנה האם חייבים היורשים

להמשיך לשלם סכום זה או מכיון שנפטר פקעה ההתחייבות?

ד) דף ה. **מ"נ"ל**: נטילת ידים מ"קולר" מתכת.

נתבאר בגמ' שכל מנחה הנקרכת לה' צריך שתהא ראויה לאכילת הדיוט שנא' "ממשקה ישראל"

א"ת: הגמ' נידה (יז) מבארת לגבי מים השוהים בכלי מתכת בלילה הרי זה סכנה לשתותם ויש

לדון במכשיר הנקרא "קולר" האם המים ששהו בו במשך הלילה כשרים לנטילת ידים?

משכנס אדר מרבין בשמחה:

יש לבאר את מטרת המן שכל כך היה דחוף לו

להשמיד את עם ישראל ביום אחד? כי הוא ידע שאצל

עם ישראל אם זה נהפך לטובה הם עושים מזה חג

וכאב לו שיהא להם חג יותר מיום אחד..

ידועה האמירה בשם האריז"ל "כיפורים כפורים"

ופי' הגר"א בפורים היהודים מתחפשים ל"גויים"

ובכיפורים ה"גויים" מתחפשים ליהודים.

רב אחד החליט לא לדרוש בפני ע"ה כי פ"א אמר

שאלקים גי' הטבע והם שאלוהו רק הק' יותר ממאה..

מחשבה ונתינה:

שאלו את מרן הח"ח על המן שכל אחד שרצה

לטעום טעם היה חושב ונהיה לו כגון אם רוצה טעם

גלידה היה מרגיש זאת מה היה קורה כשלא היו

חושבים כלום? ענה הח"ח כשלא חושבים אין לזה

שום טעם!

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה ..

פי' האדמו"ר מסלונים זצ"ל אם אדם מרגיש שהוא

נותן משלו יש לבדו לו כי מי שמרגיש שהכל של

הקב"ה שנתן לו לחלק אין בזים לו...

אלו שנדבו להחזקת הגליון: הרב א"י בן אדיבה, הרב ירון אשכנזי, הרב בוצ' אלק"ט.

מאיר כהן אהבה, איתן כהן אהבה, איתן כהן אהבה, איתן כהן אהבה.

הקב"ה ישי אהבה כמחפץ פסח אהבה ויתאמרו אהבה אהבה אהבה!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדר" בלבד!

רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

(ו) דף ו. **פז'ינ:** נתינת משלוח מנות לאדם רשע המחזיק ידי לומדי תורה.

נתבאר בגמ' שמנחת חוטא בדין שהיתה אמורה להיות טעונה שמן ולבונה אלא כדי שלא יהיה חוטא נשכר וקורבנו מהודר לכך לא יביאם.
הפכה: האם יש להימנע מלתת משלוח מנות לאדם הפותח את סניפיו בשבת ומכסה זאת ע"י החזקת לומדי תורה בממון מטעם הנ"ל.

(ז) דף ז. **פז'ינ:** השתתפות רב בשיעור של תלמידו.

נתבאר בגמ' שרב חסדא היה תלמידו של אבימי ובכל זאת בא אבימי לשיעורו של רב חסדא ללמוד שוב את מסכת מנחות שלמד ושכח.
הפכה: האם יש לרב להימנע מלהיכנס לשיעור של תלמידו שלא יתבייש בכך ועי"ז מכין את השיעור ברמה אחרת ממה שציפה בתחילה.

(ח) דף ח. **פז'ינ:** הסרת מדבקה מהחלה קודם ברכה.

נתבאר בגמ' לגבי המערכת שבה היה את לחם הפנים ובזיכי הלבונה ונשבר הלחם יש לחלק אם כבר פירק את מערכת הלחם ללא פירק.
הפכה: אדם שבא לברך על חלה שדבוק אליה מדבקה האם יסירנה לפני הברכה או שיחשוש לזה שתיחשב חסרה.

(ט) דף ט: **פז'ינ:** אחיזת מאכל ביד ימין תותבת.

נתבאר בגמ' ענין עשיית המעשים ביד ימין מלבד היכן שפרשו לנו רבותינו שלא לעשות כן ונתבאר דין זה ברחיצה, בברכות, ובשאר מצוות.
הפכה: אדם שיש לו יד תותבת ביד ימין האם יש ענין שיאחז את המאכל בימין?

(י) דף י. **פז'ינ:** קניית מנעלים ללא שרוכים לאיטר.

נתבאר בגמ' לגבי איטר האם דינו שונה כיון שמצאנו בתפילין (או"ח כז ו) שמניחם בימין יש לדון האם ישתנה דינו בכל האופנים.
הפכה: המ"ב (או"ח ב ד) כ' שאיטר יקשור נעל ימין תחילה והלבוש חולק עליו עיי"ש האם ינעל רק ללא שרוכים כדי לצאת ידי המח'.

(יא) דף יא: **פז'ינ:** קריאת זכור בס"ת הנמצא בצבא.

נתבאר בגמ' ובאחרונים לגבי ספר תורה שנמצאה בו אות אחת מיותרת האם פוסלת (נודב"י מהדו"ק יו"ד סי' עד) עי"ש.
הפכה: חייל הנמצא בצבא האם יש לו להימנע לקרוא פ' זכור בס"ת שלהם מכיון שמחתימים את הס"ת בחותמת מים שזה רכוש הצבא.

(יב) דף יב: **פז'ינ:** שיכור למחצה בפורים האם קיים את המצוה.

נתבאר בגמ' ובאחרונים לגבי חצי שיעור באיסורי אכילה או בבשר וחלב וכן לגבי האוכל ביום הכיפורים עפ"י מה שנח' ביומא (עד).
הפכה: אדם החפץ לקיים בפורים את המצוה כתקנה האם יועיל לו שישתכר חצי מדין חצי שיעור או שבוז לא חילקו חכמים.

(יג) דף יג. **פז'ינ:** תשלום על לקיחת חלות מארון קודש.

נתבאר בגמ' שלחם הפנים נאכל ביום השבת וממנו למדו את איסור התענית בשבת.

הפכה: מפורסם המעשה שהובא בס' משנת חכמים על אותו תמים שהיה מניח חלות בתוך ארון הקודש בחשבו שזה לחם הפנים עד שנתגלה שהשמש לוקח זאת ואותו רב שגרם לכך נפטר באותה שבת. ובאנו לדון האם השמש צריך לשלם לאופה על החלות שהיה נוטל.

(יד) דף יד: **פז'ינ:** קרא במגילה וגילה שם מילת "גול".

נתבאר בגמ' לגבי המחשבה הנצרכת להכשיר את חלת תודה ומנחת מאפה ואיזוהי מחשבה הפוסלת ושיעורה.

הפכה: קנה מגילת אסתר בחזקת מהודרת ובתוכה היתה מילה שניכר שהסופר שמע רדיו בעת כתיבתה האם יכול לתבוע כספו בחזרה.

(טו) דף טו. **פז'ינ:** שימוש באצבע של ספר תורה בלימודו הפרטי.

נתבאר בסוגיא לגבי הנסכים הבאים עם זבח אחר אפשר לשנותם לזבח אחר והטעם שלב בי"ד מתנה על הנסכים לשנותם לכל מה שירצו.

הפכה: הרמ"א או"ח (קנד ח) כ' שנהגו ליהנות מדברי קדושה מהטעם הנ"ל ויש לדון באצבע העשויה מכסף לצורך קריה"ת האם מותר להשתמש עמה בעת לימודו הפרטי מטעם לב בי"ד מתנה עליהם.

(טז) דף טז. **פז'ינ:** נתינת מיץ ענבים של אוצר בי"ד למשלוח מנות.

נתבאר בגמ' לגבי הקטרת קומץ במחשבת פיגול בשיעור של שומשום שהוא פחות מכשיעור האם הוי פיגול ומכאן למדו לענין שביעית בפחות מכשיעור אם יש בזה הפסד פירות שביעית.

הפכה: אדם שנתן לחברו בקבוק יין של אוצר בי"ד במשלוח מנות וידע שהלה אינו שותה את זה האם יצא י"ח?

(יז) דף יז. **פז'ינ:** אמירת דבר בשם אומרו כשאינו בעל השמועה.

נתבאר בגמ' שרב מנשיא אמר שמועה כשישב לפני אביי ולא הקפיד לומר בתחילה מיהו בעל השמועה.

הפכה: אדם ששומע רעיון ממרצה וידע שהמרצה שמע מאחר אבל המרצה לא הזכירו האם יש ענין לומר זאת בשם המרצה.

(יח) דף יח: **פז'ינ:** נפדה אצל כהן הנשוי לגרושה.

נתבאר בגמ' שכל כהן שאינו מודה בעבודה אין לו חלק בעבודה וכן פסק הרמב"ם (ביכורים פ"א ה"א).

הפכה: אדם שאביו פדאו אצל כהן ולאחר שנים התברר שהכהן נשוי לגרושה האם יפדה עצמו שוב.

(יט) דף יט: **פז'ינ:** הוצאת ממון נוסף עבור הבאת מלצרים יהודים.

נתבאר בגמ' שהשולחן הרי הוא כמזבח וכמו שהיו מגישים את המנחה האפויה להראות שהכל לכבוד שמים.

הפכה: האם צריך להוציא ממון בכדי להביא מלצרים יהודים שיגישו לשולחן שנחשב למזבח.

(כ) דף כ. **פז'ינ:** הבאת מלח לשולחן כשאוכל יחידי.

נתבאר בגמ' ענין המלח שלא יחסר ובתוס' ברכות (מ.) כ' בשם המדרש שהשטן רואה איך שיושבים אחר נט"י ומחכים לאחרים ומקטרג לכך שמים מלח להראות שהמלח המתין 2500 בשביל לקבל את הפיצוי שלו בהבדלת המים התחתונים מהעליונים.

הפכה: האם יש ענין לשים מלח גם כשאוכל יחידי שהרי אין על מה לקטרג מכיון שמיד מברך.

(כא) דף כא. **פז'ינ:** השריית תותים בסוכר בשבת.

הגמ' דנה בסדר מליחת הקורבן ובאחרונים דנו לגבי מליחת בשר בסוכר וכן לגבי הנחת סוכר על השולחן במקום מלח עיין תול"ש (תק)

הפכה: אדם שיש לו תותים שאינם מתולעים וחפץ לשרותם תוך סוכר בשבת ועי"כ זב מהם רוטבם האם מותר לעשות כן?

(כב) דף כב. **פז'ינ:** תרומת נברשת ישנה לביה"כ.

נתבאר בגמ' שהתורה הקישה את המזבח לעצי המערכה לומר לך שכבוד המזבח שיביאו לו דבר שלא נשתמש בו הדיוט.

הפכה: אדם שרוצה לתרום לביה"כ נברשת שהיתה בביתו האם עדיף שימכרנה ויביא בדמים שנותרו משהו חדש לביה"כ.

מעשה באדם שנכנס לסופר גדול ולקח את המצרכים שנצרך להם וכשהגיע למחלקת הדגים ביקש מהעובד שהיה שם שיבחר לו דג חי גדול ואכן העובד שלה דג שמן ושקל אותו כשהוא שלם ולאחר מכן ביקש הקונה שינקא את הדג ויפרוס אותו לפרוסות וכשפתח העובד את הדג מצא בבטן הדג שרשרת עם יהלום וצעק יש! מצאתי אולם הקונה נזעק ודרש את השרשרת לעצמו ואז בא בעל החנות וטען חצרי זכתה לי והשרשרת שייכת לי האם השרשרת שייכת לקונה אף שעדיין לא עשה מעשה קנין הנהוג כיום שקונים בכסף או שהעובד זכה בזה (גוי או יהודי) שהרי הוא מצא זאת או שבעל החנות זכה אף שזה דבר שלא עשוי לבא ואפשר שהשרשרת נפלה למי שהביטה בבריכת הדגים בחנות וכך הדג בלעה?

אלו תשובות הרבנים: **השרשרת שייכת לפועל אם אין בה סימנים!**

מקורות ונימוקים: נידון זה יש לחלק בין הקונה ובין הפועל ובין בעה"ב. הקונה לא זכה א. כי לא עשה שום מעשה קנין לזכות בזה ונתבאר בשו"ע חו"מ (רלב יח) לגבי הקונה בדיל והתברר שיש בו כסף לא זכה הקונה בכסף. ואף הפועל לא התכוון להקנות עבור הקונה ואף שאין אפשרות לחזור מהמקח לאחר שנפתח הדג זהו לגבי הדג ולא למה שבתוכו ומבואר בשו"ע (חו"מ ר ס"ח) עיי"ש. בעל החנות לא זכה עפ"י המבואר בתוס' ב"מ (כה:) ושם נתבאר ג' שיטות ראשונים מדוע אין קנין חצר ובס' שו"ת משפטי חיים לידידנו והגה"ג אברהם בן חיים שליט"א (ח"א יט) האריך בביאור השיטות והעולה לתוס' אין קונה במקום שלא ימצאנו לעולם, למרדכי והגה"ה כיון שלא היה בדעתו לקנות את זה, לדעת הרמב"ם כל דבר שאבוד ממנו ומכל אדם ולפי"ז יש דעות שבמקרה הנ"ל זכה אולם השו"ע חו"מ (ער ג) פסק שמציאת פועל לעצמו וכן נתבאר בשו"ע חו"מ (רסח ג) שאין בעה"ב זוכה בה, והפועל אם התכוון לזכות בהגבתו אפי' שהוא גוי זוכה שהרי אף בדיניהם היה זוכה כמבואר ברמב"ם מלכים (פ"י יב) וכל זאת בתנאי שאין בה סימנים שאם לא כן יש להשיבה ויש הסוברים שגם בכה"ג אין חיוב להשיבה דהוי כזוטו של ים.

(ישר כח למוריניו הגה"ג יצחק זילברשטיין, הגה"ג אברהם בן חיים הגה"ג אליהו בר שלום והגה"ג שלמה שעיו שליט"א) **תשובה דו"ז:** אדם שהחנה את רכבו במקום אסור והשאיר בחור ברכב שישגיח שלא יבא פקח והבחור נרדם ובא פקח ורשם דו"ח מי ישא בתשלומין? השיבו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שאינו יכול לדרוש מהבחור שום ממון וכל החיוב מוטל עליו א. הבחור לא עשה שום קנין כמבואר (חו"מ רצא ה) ועוד שאסור להחנות שם והעצה להניח אדם שם היא תרמית וכן השיבו חברי ביה"ד "נתיבות חיים".

תשובה דח"י: אדם שיש לו חופשי חודשי ובסוף החוש אינו צריך את הכרטיס האם מותר להעביר לאחר? השיבו הרה"ג הרב מאיר סנדר שליט"א עפ"י מה שהורה הגה"ג הרב עזריאל אורבך שליט"א שיש לשאול את אגד וכך עשינו והם השיבו שאסור לעשות כן וכן אסור להעביר מעבר לאדם אחר וכל זה בבחי' גזל וירא השם ירחק מזה.

פנינת המועדים: א. האם כהן ימנע מלעלות זכור שהרי הוא לא שייך במלחמה? ב. הנותן משלוח מנות בכלי חדש הראוי לשמש אכילה על מי חלה חובת טבילה. ג. ילד שזרק דינמית חזקה במיוחד ואשה מעוברת הפילה מי ישא בתשלום הנזק הילד או אביו? **פניני דח"י:** א. האם המשמח את אב החתן מקיים מצות שמחת חתן שהרי החתן שמח כשאביו שמח?

ב. אדם גדול הנתקע בשירותים בשבת ללא יכולת לצאת האם יכול לקדש ולאכול שם ע"י שישגור את מכסה האסלה?

פניני דו"ז: א. אדם שקנה בחנות מוצר והיה רשום עליו מחיר ישן וכשהגיע לקופה התברר שהמחיר יקר יותר ובמקרה זה החוק שמה שרשום זה הקובע האם יכול להשתמש עם טיעון זה בכדי לקנותו בזול?

חכמה:

מסופר על רעק"א שראה יהודים הולכים לתיאטרון ביום שבת צעק להם גנבים! גנבים! שאלוהו מדוע קורא להם כך והוא הסביר שבכל שבת שני מלאכי השרת מלוים את האדם והם נכנסו לתיאטרון ושילמו רק על עצמם ועל המלאכים לא שילמו...

מזל דגים: מסופר על ר' יוסף ידיד הלוי שהיה עני יום אחד ראו אותו שמח וסיפר 3 אנשים הבטיחו לו משכורת חודשית לאחר שנה ראו אותו עצב שאלוהו מה קרה והוא ענה אל תבטחו בנדיבים כי האחד תצא רוחו-נפטר, השני ישוב לאדמתו-חזר לחו"ל. השלישי אבדו עשתנותיו-פשט רגל...

נשג קמי מרגן ורבנן ברכת ישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם.

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. ולגה"ג הרב שמואל פנחס. ולגה"ג הרב אשר חנניה. ולגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. ולגה"ג הרב אברהם בן חיים. ולגה"ג הרב שלמה שעיו. ולגה"ג הרב מנשה שוע. ולגה"ג הרב אליהו בר שלום ולגה"ג הרב משה כהניאן

ולגה"ג הרב ארי' זאב שטיגליץ. שליט"א

בברכת עוד יעובד בשיבה להגדיל תורה ולהאדירה ופורים שמח יחד עם כל בית ישראל.

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 56

אדם שהפיל אסלה אלא כוונה אפילו נ"ר האם צריך לפסל על כך?

ת. השיבו הגה"ג הרב שמואל פנחסי שליט"א השו"ע חו"מ (שעח א) פסק שאדם מועד לעולם בין בכוונה ובין שלא בכוונה אולם אם נפל שלא ברשלנותו כגון שהיה מונח ע"ג האסלה וכשהוריד מים התרומם המכסה ונפל הנייר אין לחייבו ולא גרע מאדם שהיתה בכניסה לבנין דלת שבורה ותיקנוהו ובא שכן עם סליו בחשבו שאין זכוכית ודחף ונשברה יש לפטרו.

אדם שהפיל צלפה כיון מה' ברכתו האחרונה?

ת. השיבו הרה"ג אליהו בן חיים שליט"א שלא גרע מדין עיקר וטפל שמזכיר בברכתו רק את העיקר אולם אם לא היה בעוגה שיעור נח' אם ניתן לצרף את היין הבלוע בעוגה לשיעור ברכה אחרונה ושורש מח' אם אוכלים ומשקים מצטרפים לדעת גן המלך (סי' כא) ומג"א סי' ר"י סק"א אין מצטרפים ולדעת הח"א מצטרפין ועיין אג"מ (או"ח ח"א סי' עה) ומסקנת המ"ב בסי' (ר"י שה"צ סק"ח) שמשקה הבלוע בפת וכיו"ב מצטרף אף לשיעור ברכה.

האם מותר לאמר על אדם שהוא ארוץ כשאין בזה תועלת מיוחדת?

ת. מרן הח"ח בה"ר לה"ר (כלל ב) הביא את דעת הרמב"ם כל דבר שנעשה באפי תלתא אין בו משום איסור לה"ר ואף שלא קי"ל הכי בכל גוונא בדבר שודאי עתיד להתגלות כו"ע יודו שמותר ואפשר שהגרש מעונין שכמה שיותר אנשים ידעו שהוא גרוש בכדי שיציעו לו שידוך.

ה. האם ניתן להניח תשמישי קדושה בהיכל קודש חילקו לאחר זמן?

ת. השיבונו בשם מורינו הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין שליט"א שהמהרש"ם (ח"ה ס' א') דן לגבי אויר ביה"כ שרוצים לחלקו אם יש בזה מניעה שהרי אסור להורידו מקדושה חמורה לקדושה קלה אולם יש לחלק בין ביה"כ לקדושת היכל כמבואר בט"ז (או"ח קנ"ד סק"ז) ובשו"ת בית שלמה (או"ח ס' כח) שדן לגבי הנחת דברי קדושה בהיכל שכל עוד שלא מבטלו מקדושתו לגמרי מותר להניח בו.

ה. האם אשה צריכה לקרוא פסוקי תורה?

ת. השיבונו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מש"כ הרמב"ם (אישות סופט"ו) שיהא בעיניה כמו "שר ומלך" ולפי"ז אשה צריכה לקום וביותר אם הוא ת"ח שיש לקום מצד והדרת פני זקן אלא שהעולם לא נהגו בזה ומבואר בשו"ע (יו"ד רמב לב) שת"ח שמחל על כבודו ה"ז מחול וכיום מוחלים מעיקרא.

ה. האם מותר לשרות צדשות רכות תוך מי תמיסה בשבת?

ת. השיבונו הגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א שיש לחלק בין שריה בחומר המנקה את העדשות שאסור לחומר השומר על העדשות לבל יתקלקלו שמותר ובספר אורחות שבת (ח"א פי"ג סעי' מ') הביאו תשובות מגדולי הרבנים בענין זה. והרה"ג מאיר סנדר שליט"א הביא שהחומר הנקרא בשם "רניו" הוא החומר האסור לשרייה והחומר הנקרא בשם "סאילין" הוא רק מונע שלא יתקלקל ומותר.

ה. האם נא"י האם יצאו אמן על ברכת המוציא?

ת. השיבונו הרה"ג שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ע או"ח (קצו א') מי שאכל דבר איסור ובירך אין עונים אמן אחר ברכתו אמנם בשו"ע (רעא ה') כ' השו"ע שהאוכל לפני קידוש צריך לברך ועונים אחריו אמן כיון שבידו להתיר את האיסור אולם הגרש"ז (הל' שלמה פ"ב הע' 84) כ' לצדד שאין לענות אמן על ברכה זו אם עתיד לאכול יותר מכזית או כביצה שזה המחייב נט"י. ועיין שערי הברכה (פ"י הע' עז).

ה. האם יש צוין להקדיש בכניסה לבית? כי מי שתדיר מציץ לבית? כי הנה?

ת. השיבונו הגה"ג הרב אליעזר יחיאל קונשט שליט"א עפ"י מש"כ השאגת אריה (או"ח ס' לב) מי שהוא מקודש הוא קודם לתדיר. אולם כל דין תדיר נא' במצוה ולא בגברא שמקיים הרבה מצוות.

ה. מה מנינו ואינו מתאים לצבור שמה"ל האם ניתן להורידו מאשרתו?

ת. השיבונו הרה"ג חברי ביה"ד "נתיבות חיים" שיש לחלק אם עושה עבודתו נאמנה אין זה מהיושר להורידו ורק אם פשע במלאכתו מותר להורידו ומאידך עיין בגמ' (ב"ב כא) שאם יש מי שהוא גריס כלפי הממונה שאינו כזה מסלקים לראשון בשביל להביא את היותר טוב.

ה. מהו שרצה למוצא מחפיריו לזנוף צ'ולנט והניח נרות על מכסה סיר החמין האם אסור את הסיר מדין כסיס?

ת. השיבונו הגה"ג הרב שלמה שעני שליט"א עפ"י המבואר בשו"ע (או"ח ס"ט ס"ד) שנחלקו הדעות אם יש בסיס בדבר שיסירו אותו בשבת ואין בדעתו שישאר כל השבת ועוד הרי קיי"ל שאין אדם אוסר דבר שלא שלו והסיר הוא רכוש הישיבה ועוד נתבאר בס' רנ"ט (מ"ב סק"ט) שכל שמשמש את מה שתחתיו אינו נעשה בסיס למה שעליו וכאן המכסה נעשה לשימוש הסיר ולא כמגש לנרות ולכך יש להתיר.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגרלה ע"ס 100 ₪ זכה הרב דוד צימרוט שליט"א {חיפה}

תשובות ניתן לשלוח לפקס מספר 5817174-02 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות. (ניתן לציין שלא לפרסם את השם) וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם.

בהפכת חילכם לאופיייתא מערכת "פניני הדף"

מעשה בעיירה אחת שהרב המקומי נפטר והוצרכו למנות רב חדש ולשם כך התמודדו שנים א' הוא תלמידו של הנוודע ביהודה והשני הוא עם הארץ מקומי וכשראה הפריץ שיש ב' מעומדים החליט לעשות להם מבחן קבלה ושאלם מה הספר המקובל על שניכם שניהם ענו סידור התפילה! ביקש מהם הפריץ לפתוח את הסידור תחילה פתח הבטלן ונפתח לו באשרי יושבי וקרא יפה והפריץ התפעל לאחר מכן ביקש מהרב לקרוא הוא פתח את הסידור ויצא לו קרובץ לפורים וקרא "אף קצוצי לקצץ בדיבור מפוצץ רצוצי לרצץ לץ בבוא לוצץ" והפריץ שמע זאת והתפוצץ מצחוק וכמובן הרב נכשל הוא הגיע לנוודע ביהודה ושאלו למה אירע לו כך ענה לו שאינו ראוי להיות מנהיג שהרי הפריץ לא ידע לקרוא סידור והיה יכול לומר אשרי יושבי מתוך הקרובץ ואם לא היה חכם דיו אינו ראוי להיות רב...

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתדמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון ומי שיקר לליבו גיליון זה יוכל לשלוח את תרומתו למערכת "פניני הדף" רח' פולנסקי 26 י-ם.

עלות הפצה בכל עיר היא בסך 100 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה... בקרב לומדי התורה. ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 יושב במרומים ימלא משאלות ליבכם לטובה.

נעזר ברכת מלך טוב לרבני המערכת לזה"ע הרב שמואל פנחס'א לרע"א נישואי בתו ולזה"ע הרב אליהו בר שלום שליט"א לרע"א נישואי בנו שיכלו לבנות צדי עד הרוב נחת ושלח ויכלו לראות בנים ובני בנותם עוסקים בתורה לשמה.

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל לבנה בת מרים ז"ל ר' מיכאל ז"ל בן ברוך

לציון הפסח אסור בן יוכבד ונתנאל בן זיקלין ויואל בן שמחה וצור ואלה בת שמחה הי"ו